

SANCTIEREGELINGEN; STAND VAN ZAKEN

1 september 2009

Inleiding

Algemeen

Sanctiemaatregelen zijn politieke instrumenten in het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Verenigde Naties en de Europese Unie. Het zijn dwingende, niet-militaire, instrumenten die worden ingezet als reactie op schendingen van het internationale recht of van mensenrechten door regimes die rechtsstatelijke en democratische beginselen niet eerbiedigen, in een poging een kentering teweeg te brengen. Daarnaast vervullen sancties een rol in de bestrijding van terrorisme. Daartegen gerichte sancties zijn vooral gericht tegen individuen en niet-statelijke entiteiten.

Sanctiemaatregelen berusten meestal op een resolutie van de VN-veiligheidsraad die vervolgens in secundair Gemeenschapsrecht worden omgezet. Een aantal sanctiemaatregelen hebben een autonome communautaire grondslag.

De meest voorkomende sancties zijn:

- wapenembargo's en handelsrestricties,
- financiële sancties (bevrozing van tegoeden) en
- reis- en visumrestricties.

Sanctiemaatregelen in EU-verband zijn neergelegd in gemeenschappelijke standpunten en/of in verordeningen. Wanneer de maatregelen uitsluitend een opdracht aan de lidstaten inhouden (bv. visumrestricties), kan worden volstaan met een gemeenschappelijk standpunt. Is de normstelling – mede – gericht op particulieren (bijvoorbeeld een bevrozing van tegoeden), dan wordt (ook) een verordening vastgesteld. Gelet op de competentie van de Europese regelgever zijn wapenembargo's uitsluitend verankerd in gemeenschappelijke standpunten.

Met het oog op bevordering van harmonisatie van de redactie van sanctieregimes en ter bevordering van een adequate toepassing daarvan zijn *Guidelines on implementation and evaluation of restrictive measures (sanctions) in the framework of the EU Common Foreign and Security Policy* en *EU Best Practices for the effective implementation of restrictive measures* ontwikkeld: <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/05/st15/st15114.en05.pdf>.

Zie voor een recent overzicht van de door de VN vastgestelde sancties:

<http://www.un.org/sc/committees>

Zie voor een recent overzicht van sancties die zijn vastgesteld door de Europese regelgever: http://europa.eu.int/comm/external_relations/cfsp/sanctions/measures.htm.

Een geconsolideerde lijst van personen jegens wie financiële sancties gelden is te vinden op http://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm

Beperkende maatregelen over de volgende onderwerpen of ten aanzien van de volgende landen zijn thans van kracht:

- Al Q'Aida, Bin Laden en Taliban
- Conflictdiamanten
- Terrorismen
- Belarus
- Birma/ Myanmar
- Bosnië Herzegovina/Kroatië

- China
- Congo
- Haïti
- Irak
- Iran
- Ivoorkust
- Libanon en Syrië
- Liberia
- Macedonië
- Moldavië
- Noord-Korea
- Oezbekistan
- Servië en Montenegro
- Siërra Leone
- Soedan
- Somalië
- Zimbabwe

Implementatie

De Sanctiewet 1977 biedt een grondslag voor de totstandkoming van nationale regels ter uitvoering van internationale sanctiemaatregelen. Daarbij kunnen twee technieken van implementatie worden onderscheiden.

- a) **Overschrijven van de inhoud:** Sanctiemaatregelen die niet zijn neergelegd in een Europese verordening, zoals wapenembargo's, behoeven volledige implementatie in nationale sanctieregels (het "overschrijven" van de inhoud). Toepassing van het vergunningregime van de In- en uitvoerwet is hieraan complementair. De Sanctiewet 1977 is – anders dan de In- en uitvoerwet – ook toepasbaar op Nederlanders die zich buiten Nederland aan overtreding van de sanctieregels schuldig maken (extraterritoriale werking).
- b) **Uitsluitend strafbaarstelling:** Bij implementatie van sanctiemaatregelen die in een Europese verordening zijn verankerd, kan worden volstaan met bepalingen die voorzien in de strafbaarstelling van overtredingen van de daarvoor in aanmerking komende bepalingen van die verordening.

Een derde aanpak, waarvoor geen nationale regelgeving tot stand behoeft te worden gebracht, is beperkt tot het simpelweg uitvoering geven aan de internationale normen. Niet elke internationale sanctiemaatregel vergt de totstandkoming van een nationale sanctieregeling. Visumrestricties worden uitgevoerd door de bevoegde (nationale) overheidsinstanties. Aangezien deze bepalingen zich rechtstreeks en uitsluitend richten tot overheidsinstanties zijn geen nationale regels gericht op particulieren noodzakelijk.

Uitzonderingen/ ontheffingen

Bij het instellen van sanctiemaatregelen wordt zoveel mogelijk geprobeerd uitsluitend de beoogde rechtssubjecten te treffen. In verband hiermee zijn, onder voorwaarden, soms vrijstellingen of ontheffingen mogelijk. Het is doorgaans aan de lidstaten (de competente autoriteiten) om te beoordelen in hoeverre in een bepaalde situatie een vrijstelling of ontheffing kan worden verleend.

Bij de uitvoering en handhaving van de Sanctiewet 1977 betrokken diensten

In de Regeling toezichthoudende ambtenaren Sanctiewet 1977 zijn als toezichthouder aangewezen:

- de ambtenaren van de rijksbelastingdienst, bevoegd inzake de douane¹,
- de buitengewone opsporingsambtenaren van het Team POSS, Belastingdienst/Douane Noord,
- de AID (Algemene Inspectiedienst LNV),
- de Erfgoedinspectie van het Ministerie van OCW en de
- commandanten van de Nederlandse oorlogsschepen.

Ingevolge de Aanwijzingsregeling rechtspersonen Sanctiewet 1977 zijn belast met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de vijfde afdeling van de Sanctiewet 1977 bepaalde met betrekking tot het financieel verkeer:

- De Nederlandsche Bank N.V. en
- de Autoriteit Financiële Markten

Voor de strafrechtelijke handhaving van de Sanctiewet 1977 zijn competent:

- het Openbaar Ministerie,
- de Ambtenaren belast met de uitvoering van de politietaak daaronder begrepen de Koninklijke Marechaussee en het Korps Landelijke Politiediensten en
- de buitengewone opsporingsambtenaren.

Bij de uitvoering van de Sanctiewet 1977 kunnen voorts betrokken zijn:

- de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst en
- de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Bij de afzonderlijke sanctieregelingen specifiek betrokken diensten

Meer specifiek bij de uitvoering van de onderscheiden sanctieregelingen betrokken diensten zijn vermeld bij de desbetreffende regeling.

De financiële toezichthouders zien niet toe op de naleving van de Sanctiewet 1977 als zodanig, maar op de in het kader van de wet vastgestelde voorschriften voor de administratieve organisatie (de zgn. AOIC-regels).

Gebruikte afkortingen:

DNB	De Nederlandsche Bank N.V.
AFM	Autoriteit Financiële Markten
DPV/VV	Directie Personenverkeer, Migratie en Vreemdelingenzaken Afdeling Vreemdelingen- en Visumzaken + posten
IND	Immigratie- en naturalisatiedienst
OM	Openbaar Ministerie
KMAR	Koninklijke Marechaussee

¹ Met inbegrip van het binnenlands toezicht op sanctiemaatregelen (vanuit Belastingdienst/Douane, Unit vaktechniek, Team POSS)

Handhavingsinspanningen

Handhavings- en toepassingservaringen kunnen in het kader van het Coördinatieoverleg inzake handhaving van de Sanctiewet 1977 worden uitgewisseld. Met het oog op een doelgerichte en doelmatige inzet van de – schaarse – capaciteit kan het voor de afzonderlijke diensten nuttig zijn om een handhavingsbeleid op het terrein van de Sanctiewet 1977 te formuleren. Een selectief handhavingsbeleid bevordert het terugdringen van de niet-naleving van sanctieregimes en het beheersen van de daaraan verbonden risico's. Overleg met andere partners in de keten draagt bij aan een doordachte prioriteitstelling en aan het draagvlak voor de in dat verband gemaakte keuzen.

AL QA'IDA, BIN LADEN EN TALIBAN

a. Reden sancties: tegengaan terroristische aanslagen

b. Aard van de sancties:

- bevrozing van tegoeden van Bin Laden, Al Qa'ida en Taliban
- verbod van levering van wapens aan Bin Laden, Al Qa'ida en Taliban
- verbod van technische en financiële bijstand ivm militaire activiteiten aan Bin Laden, Al Qa'ida en Taliban
- visumrestricties

(zie voor meest recente bevrozingslijst:

www.un.org/Docs/sc/committees/1267Template.htm en klik dan door via de link "Consolidated lists".

c. Rechtsbasis:

- GBVB 2002/402²
- Vo 2002/881³
- Sanctieregeling Osama bin Laden, Al-Qa'ida en Taliban 2002

d. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- Belastingdienst/Douane
- OM
- DPV/VV
- IND

² Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2003/140

³ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/678

CONFLICTDIAMANTEN

- a. **Reden sancties:** toename conflictdiamanten op de diamantmarkt waarvan opbrengst gebruikt wordt door rebellenbewegingen ter ondermijning van legitieme regeringen
- b. **Aard van de sancties:** handelsregulering
- c. **Rechtsbasis:**
 - Vo 2002/2368⁴
 - Sanctieregeling conflictdiamanten 2003
- d. **Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:**
 - Belastingdienst/Douane
 - OM

⁴ Laatste wijziging bij Vo 2008/1268

TERRORISME

- a. Reden sancties:** toename terroristische aanslagen, i.h.b. die van 11 september 2001
- b. Aard van de sancties:** bevrozing van tegoeden van natuurlijke en rechtspersonen op de bevrozingslijsten
- c. Rechtsbasis:**
- VNVR 1373 (2001)
 - GBVB/2001/930 en /931⁵
 - Vo/2001/2580⁶
 - Sanctieregeling terrorisme 2002
 - Sanctieregeling terrorisme 2002-II
 - Sanctieregeling terrorisme 2002-III⁷
 - Sanctieregeling terrorisme 2006 (Hofstadgroep)⁸
 - Sanctieregeling terrorisme 2007
 - Sanctieregeling terrorisme 2007-II
- d. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:**
- DNB
 - AFM
 - OM

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2009/468

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/501

⁷ Ingetrokken bij Stcrt 2007, 25

⁸ Ingetrokken bij Stcrt 2007, 25

BELARUS

- a. **Reden sancties:** de politieke situatie (schending van mensenrechten, geen eerbiediging van rechtsstatelijke en democratische beginselen, verkiezingsfraude).
- b. **Aard van de sancties:**
 - Visumrestricties
 - bevrozing van tegoeden van natuurlijke en rechtspersonen
- c. **Rechtsbasis:**
 - GBVB 2006/276⁹
 - Vo 2006/765¹⁰
 - Sanctieregeling Belarus 2006
- d. **Bijzonderheden**
- e. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - DPV/VV
 - KMAR/Zeehavenpolitie
 - IND
 - DNB
 - AFM
 - OM

⁹ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2009/314

¹⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 646/2008

BIRMA/MYANMAR

- a. **Reden sancties:** de politieke situatie (belemmering nationale verzoening, schending van mensenrechten, onrechtmatige detentie van oppositieleiders en het opleggen van dwangarbeid door het militaire regime).
- b. **Aard van de sancties:**
- Wapenembargo
- (waaronder paramilitaire uitrusting)
1. m.u.v. met voorafgaande ontheffing van niet-letale uitrusting voor humanitair gebruik, beschermingsdoeleinden of institutionele versterkingsprogramma's van VN, EU of de Gemeenschap
 2. m.u.v. met voorafgaande ontheffing van materieel, bedoeld voor crisisbeheersingsoperaties van de VN of de EU
 3. m.u.v. uitvoer beschermende kleding voor persoonlijk gebruik (incl. scherfwerende vesten en helmen) door personeel van VN, EU, de Gemeenschap of haar lidstaten, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en os-medewerkers en aanverwant personeel
- verbod van technische bijstand ivm militaire activiteiten
 - verbod van financiële bijstand in verband met militaire activiteiten
 - bevrozing van tegoeden van het militaire regime (ook rechtspersonen)
 - verbod import en export van producten/hulpmiddelen tbv houtsector, delfstoffensector en de sector aangaande het delven en verkopen van diamant/(half)edelstenen
 - visumrestricties tegen het militaire regime
- c. **Rechtsbasis:**
- GBVB/2006/318¹¹
 - Vo 2008/194¹²
 - Sanctieregeling Birma 2008
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
- DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - Belastingdienst/Douane
 - DNB en AFM
 - OM
 - FIOD/ECD

¹¹ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2009/351

¹² Bij Vo 2008/194 wordt Vo 2006/817 ingetrokken; laatstelijk gewijzigd bij Vo 353/2009

BOSNIË EN HERZEGOVINA (voormalig Joegoslavië)

- a. **Reden sancties:** waarborgen van de effectieve werking van het Internationaal oorlogstribunaal voor voormalig Joegoslavië (ICTY), i.h.b. door samen te werken in de vervolging en berechting van in staat van beschuldiging gestelde personen.
- b. **Aard van de sancties:**
 - visumrestricties
 - bevrozing tegoeden van door het ICTY in staat van beschuldiging gestelde personen
- c. **Rechtsbasis**
 - GBVB/1997/193
 - GBVB/2004/293¹³
 - GBVB/2004/694¹⁴
 - Vo 1763/2004¹⁵
 - Sanctieregeling ICTY 2005
- d. **Bijzonderheden**

Wapenembargo ingetrokken bij GBVB 2006/29
- e. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - DNB en AFM
 - OM
 - FIOD/ECD

¹³ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2009/164

¹⁴ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2008/761

¹⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2008/895

CHINA

- a. **Reden sancties:** politieke situatie (schending mensenrechten; bloedige onderdrukking van de studentenopstanden)
- b. **Aard van de sancties:** wapenembargo
- c. **Rechtsbasis:** Verklaring van de Europese Raad van Madrid van 27 juni 1989
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - Belastingdienst/Douane
 - OM
 - FIOD/ECD

Opmerkingen: Op internationaal niveau is een 'op maat gesneden' wapenregime in voorbereiding (de zogeheten *toolbox*).

CONGO

a. Reden sanctie: politieke/ interne situatie (oorlog)

b. Aard van de sancties:

- Wapenembargo

Het is verboden om militaire goederen, alsmede militaire technologie, aangewezen in de Uitvoeringsregeling strategische goederen dan wel bedoeld in artikel 2 van de Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 7 december 2006 houdende strafbaarstelling ongeoorloofde overdracht programmatuur en technologie van strategische goederen door middel van elektronische media, faxapparaten of telefoon, dan wel onderdelen daarvan, direct of indirect te verkopen, te leveren, over te dragen of uit te voeren aan alle niet-gouvernementele organisaties en natuurlijke personen die actief zijn in de Democratische Republiek Congo, ongeacht of de goederen oorspronkelijk afkomstig zijn uit de lidstaten van de Europese Unie.

2. Het verbod is niet van toepassing op:

a. militaire goederen, militaire technologie of onderdelen daarvan uitsluitend bestemd ter ondersteuning van of voor gebruik door de VN-missie in de Democratische Republiek Congo (MONUC);

b. beschermende kledingstukken, waaronder scherfwerende vesten en militaire helmen, die door VN-personeel, vertegenwoordigers van de media, medewerkers van humanitaire organisaties en ontwikkelingswerkers en aanverwant personeel louter voor hun eigen bescherming tijdelijk naar de Democratische Republiek Congo worden uitgevoerd;

c. niet-dodelijke militaire uitrusting die uitsluitend voor humanitaire of beschermende doeleinden bestemd is.

De levering, verkoop of overdracht van wapens en aanverwant materiaal of de verstrekking van diensten of technische opleiding en bijstand is onderworpen aan een door de bevoegde autoriteiten verleende vergunning.

- verbod technische of financiële bijstand ivm militaire activiteiten
- bevroezingsmaatregelen
- visumrestricties

c. Rechtsbasis:

- GBVB 2008/369¹⁶

- Vo 889/2005¹⁷, Vo 1183/2005¹⁸

- Sanctieregeling Congo 2005

d. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane

- DNB en AFM

- OM

- FIOD/ECD

¹⁶ Laatstelijk gewijzigd bij Raadsbesluit 2009/349

¹⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 666/2008

¹⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/242

HAÏTI

- a. **Reden sancties:** uitvoering van Resoluties 917(1994), 841(1993), 873(1993) en 875(1993) van de VN-veiligheidsraad
- b. **Aard v/d sancties:** verbod om claims van Haïtiaanse autoriteiten of (rechts)personen die door de VN-maatregelen zijn getroffen te honoreren of te compenseren
- c. **Rechtsbasis:** Verordening 1994/1264

IRAK

- a. **Reden sancties:** uitvoering van een aantal VN-resoluties (i.h.b. 1483 (2003)) waarbij bepaalde (handels)sancties tijdelijk zijn opgeheven om het economisch herstel van Irak te bevorderen (via het Ontwikkelingsfonds voor Irak).
- b. **Aard van de sancties:**
 - vanaf 22 mei 2003 tot aan de installatie van een nieuwe regering moeten alle opbrengsten uit export/ winning van gas uit Irak in het Ontwikkelingsfonds voor Irak worden gestort
 - verbod van import, export en handel in cultuurgoederen
 - bevrozing van tegoeden van het voormalig regime
 - “ontvriazing” van tegoeden met het oog op storting in het Ontwikkelingsfonds voor Irak
 - vrijwaring van gasexport en opbrengsten daarvan van juridische procedures en beslagleggingen door schuldeisers van Irak
- c. **Rechtsbasis:**
 - GBVB/2003/495¹⁹
 - Vo/1210/2003²⁰
 - Sanctieregeling Irak 2004 II
- d. **Betrokken diensten handhaving en toezicht:**
 - Belastingdienst/Douane
 - DNB en AFM
 - OM
 - Erfgoedinspectie

¹⁹ Laatst gewijzigd bij GBVB 2009/175

²⁰ Laatst gewijzigd bij Vo 2009/175

IRAN

- a. **Reden sancties:** nucleaire activiteiten
- b. **Aard van de sancties:**
 - visumrestricties
 - wapenembargo
 - handelsrestricties t.a.v. goederen en technologie die een bijdrage kunnen leveren aan proliferatiegevoelige nucleaire activiteiten
 - bevrozing van tegoeden van bepaalde personen en entiteiten die betrokken zijn bij proliferatiegevoelige nucleaire activiteiten
 - verbod op technische bijstand en financiering ivm militaire activiteiten
 - onderwijsembargo
 - **Rechtsbasis:**
 - Vo 423/2007²¹ en GBVB 140/2007²²
 - Sanctieregeling Iran 2007
- c. **Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:**
 - DPV/VV
 - Belastingdienst/Douane
 - DNB en AFM
 - OM
 - CDIU
 - OCW
 - FIOD/ECD

²¹ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/680

²² Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2008/842

IVOORKUST

a. **Reden sancties:** politieke situatie en uitvoering van resolutie 1572 (2004) van de VN

b. **Aard van de sancties:**

Wapenembargo

(waaronder paramilitaire uitrusting) met uitzondering van

- bevoorrading uitsluitend bestemd voor VN-operatie in Ivoorkust en voor de Franse troepen die de operatie steunen

- niet-dodelijke militaire uitrusting uitsluitend bedoeld voor humanitair of beschermend gebruik, waaronder uitrusting bestemd voor crisisbeheersingsoperaties van de VN of de EU, de Afrikaanse Unie en de Economische Gemeenschap van West-Afrikaanse Staten, met vooraf verleende goedkeuring van het comité

- beschermende kleding voor persoonlijk gebruik (incl. scherfwerende vesten en helmen) door personeel van VN, EU, de Gemeenschap of haar lidstaten, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en os-medewerkers en aanverwant personeel

- verkoop of levering die tijdelijk naar Ivoorkust worden gebracht of uitgevoerd voor troepen van een staat die overeenkomstig internationaal recht actie onderneemt uitsluitend en direct gericht op het faciliteren van de evacuatie van zijn onderdanen/personen voor wie hij in Ivoorkust consulaire verantwoordelijk is, mits vooraf ter kennis gebracht van het comité

- wapens en aanverwant materieel uitsluitend bestemd ter ondersteuning bij het proces van herstructurering van de defensie- en veiligheidstroepen (Linac-Marcoussis-overeenkomst) mits vooraf verleende goedkeuring door comité

- verbod van technische bijstand ivm militaire activiteiten

- visumrestricties

- handelsbeperkingen diamanten

- bevrozing van tegoeden

c. **Rechtsgrondslag:**

- GBVB/2008/873

- Verordening 2005/174²³, Vo 2005/560²⁴

- Sanctieregeling Ivoorkust 2005

d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**

- Belastingdienst/Douane

- DNB en AFM

- DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie

- OM

- FIOD/ECD

²³ Laatst gewijzigd bij Vo 2006/1791

²⁴ Laatst gewijzigd bij Vo 2008/1240

KROATIË (voormalig Joegoslavië)

- a. **Reden sancties:** waarborgen van de effectieve werking van het Internationaal oorlogstribunaal voor voormalig Joegoslavië (ICTY), i.h.b. door samen te werken in de vervolging en berechting van in staat van beschuldiging gestelde personen.
- b. **Aard van de sancties:**
 - bevrozing tegoeden van door het ICTY in staat van beschuldiging gestelde personen
 - visumrestricties
- c. **Rechtsbasis:**
 - GBVB 2004/293²⁵
 - GBVB/2004/694²⁶
 - Vo 1763/2004²⁷
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - DNB en AFM
 - OM

²⁵ Laatste wijziging bij Vo 2009/164

²⁶ Laatste wijziging bij GS 2008/761

²⁷ Laatste wijziging bij Vo 895/2008

LIBANON EN SYRIE

- a. **Reden sancties:** betrokkenheid Libanese en Syrische functionarissen bij moord op voormalig premier Hariri
- b. **Aard van de sancties:**
 - wapenembargo
 - visumrestricties
 - bevrozing tegoeden van verdachte Libanese en Syrische functionarissen bij moord op voormalig premier Hariri
- c. **Rechtsbasis:**
 - GBVB 2005/888
 - GBVB 2006/625
 - Vo 2006/305²⁸
 - Vo 2006/1412²⁹
 - Sanctieregeling Libanon en Syrië 2007
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - DNB en AFM
 - DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - Belastingdienst/Douane
 - OM
 - FIOD/ECD
- e. **Opmerkingen**

Lijst met namen van personen jegens wie de sancties van toepassing zijn is nog niet gepubliceerd

²⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2006/1791

²⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2007/690

LIBERIA

- a. **Reden sancties:** uitvoering van Resolutie 1343 (2001) en daaropvolgende resoluties
- b. **Aard van de sancties:**
- Wapenembargo
 - 1. Het is verboden om militaire goederen, alsmede militaire technologie, aangewezen in de bijlage bij het In- en uitvoerbesluit strategische goederen, dan wel onderdelen daarvan, direct of indirect te verkopen, te leveren, over te dragen of uit te voeren aan entiteiten of personen in Liberia, ongeacht of de goederen afkomstig zijn uit de lidstaten van de Europese Unie.
 - 2. Het verbod is niet van toepassing op de verkoop, de levering, de overdracht of de uitvoer, met vooraf verleende ontheffing van de minister van Economische Zaken (tevens is vooraf verleende goedkeuring van het Sanctiecomité noodzakelijk) van:
 - a. leveringen uitsluitend bestemd voor de Verenigde Naties en Liberia mits bestemd voor een internationaal opleidings- en hervormingsprogramma voor de Liberiaanse strijdkrachten en politie;
 - b. niet-dodelijke militaire uitrusting uitsluitend bestemd voor humanitair gebruik of beschermingsdoeleinden;
 - c. tijdelijke uitvoer van beschermende kleding etc voor VN-personeel etc, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en ontwikkelingswerkers en aanverwant personeel;
 - d. wapens en munitie die voor opleidingsdoeleinden aan de leden van de Speciale Veiligheidsdienst (SSS) werden geleverd en onbeperkt ter beschikking blijven van de SSS;
 - e. wapens en munitie voor de politie en strijdkrachten van de regering van Liberia die sinds de missie van de VN in Liberia in oktober 2003 zijn doorgelicht en opgeleid, mits de goedkeuring van de levering door het Sanctiecomité volgt op een gezamenlijk verzoek van voornoemde regering en de uitvoerende staat;
 - f. niet-dodelijke militaire uitrusting uitsluitend bestemd voor de politie en veiligheidsdiensten van de regering van Liberia die sinds de missie van de VN in Liberia in oktober 2003 zijn doorgelicht en opgeleid nadat het Sanctiecomité, ingesteld bij paragraaf 21 van Resolutie 1521 (2003), in kennis is gesteld.
 - verbod van technische en financiële bijstand ivm militaire activiteiten
 - visumrestricties
 - handelsverbod ruwe diamanten³⁰ en hardhout³¹
 - bevrozing tegoeden (Charles Taylor cs)
- c. **Rechtsbasis:**
- GBVB 2008/109³² en Vo/2004/234³³ (verbod technische en financiële bijstand) is geïmplementeerd in de Sanctieregeling Liberia 2004 II
 - Vo 2004/872³⁴ (overige sancties) is geïmplementeerd in de Sanctieregeling Liberia 2004
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
- Belastingdienst/Douane
 - DNB en AFM
 - DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - OM
 - FIOD/ECD

³⁰ Handelsverbod diamanten is opgeheven met terugwerkende kracht t/m 27 april 2007 (GBVB 2007/400 en Vo 2007/719)

³¹ Handelsverbod hardhout wordt opgeheven met terugwerkende kracht t/m 19 september 2006 (Vo 2006/1819).

³² Voorheen GBVB 2004/137 laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2007/400

³³ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2007/866

³⁴ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/496

MACEDONIË (voormalig Joegoslavië)

- a. **Reden sancties:** politieke situatie na het uiteenvallen van de Republiek Joegoslavië (visumrestricties tegen extremisten die met hun activiteiten afbreuk doen aan de stabiliteit en territoriale integriteit en het multi-etnische karakter van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië)
- b. **Aard van de sancties:** visumrestricties
- c. **Rechtsbasis:**
GBVB/2004/133³⁵
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - DPV/VV
 - OM
 - IND
 - KMAR/Zeehavenpolitie

³⁵ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2009/116 (verlenging GBVB tot 10 juli 2009)

MOLDAVIË

- a. **Reden sancties:** politieke situatie (conflicten in Transnistrisch gebied)
- b. **Aard van de sancties:** visumrestricties
- c. **Rechtsbasis:** GBVB/2008/160³⁶
- d. **Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:**
 - DPV/VV
 - IND
 - KMAR/Zeehavenpolitie
 - OM

³⁶ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB/2009/139

NOORD-KOREA

a. Reden sancties: kernproeven

b. Aard van de sancties:

- wapenembargo
- handelsrestricties t.a.v. luxe goederen
- handelsrestricties en een investeringsverbod t.a.v. goederen en technologie die een bijdrage kunnen leveren aan proliferatiegevoelige nucleaire activiteiten
- bevrozing van tegoeden en economische middelen
-

c. Rechtsbasis:

Vo 329/2007³⁷

GS 795/2006³⁸

Sanctieregeling Noord-Korea 2007

d. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- OM
- FIOD/ECD
- CDIU

³⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/689

³⁸ Laatstelijk gewijzigd bij GS 2009/573

a. Reden sancties: politieke situatie (gebeurtenissen in Andijan)

b. Aard van de sancties: (opgeschorte toelatingsrestricties), wapenembargo

(waaronder paramilitaire uitrusting) m.u.v

-niet-letale militaire uitrusting uitsluitend bestemd voor humanitair of beschermingsdoeleinden of voor institutionele versterking van de VN, EU, en de Gemeenschap en materieel bedoeld voor crisisbeheersingsoperaties van de VN en de EU

a- wapens en uitrusting, genoemd in bijlage I bij GS nr 2005/792/CFSP voor troepen in Oezbekistan die medewerking verlenen aan ISAF en OEF

b- uitrusting, genoemd in bijlage I bij GS nr 2005/792/CFSP, die voor binnenlandse repressie zou kunnen worden gebruikt, uitsluitend bestemd voor humanitaire en beschermende doeleinden, en

c- financieringsmiddelen, financieel bijstand of technische bijstand, in verband met de uitrusting onder a, b en c

- tijdelijke uitvoer van beschermende kleding voor persoonlijk gebruik (incl. scherfwerende vesten en helmen) door personeel van VN, EU, de Gemeenschap of haar lidstaten, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en os-medewerkers en aanverwant personeel

c. Rechtsbasis:

- GBVB 2007/734³⁹
- Vo 1859/2005⁴⁰
- Sanctieregeling Oezbekistan 2006

d. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- (DPV/VV
- IND)
- Belastingdienst/Douane
- KMAR/Zeehavenpolitie
- OM
- FIOD/ECD

³⁹ GBVB 2008/843 (Schort de toelatingsrestricties op tot 13 april 2009)

⁴⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/154

SERVIE EN MONTENEGRO (voormalig Joegoslavië)
zie ook Bosnië en Herzegovina

- a. **Reden sancties:** politieke situatie/ vervolging Milosevic
- b. **Aard van de sancties:**
 - visumrestricties
 - bevrozing tegoeden
- c. **Rechtsbasis:**
 - GBVB/2000/696⁴¹
 - Vo/2000/2488⁴²
 - Sanctieregeling Joegoslavië 2001
- d. **Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:**
 - DNB en AFM
 - DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - OM
- e. **Bijzonderheden:** sancties zijn na overlijden Milosevic (nog) niet opgeheven

⁴¹ Laatste wijziging bij GBVB 2001/155

⁴² Laatste wijziging bij Vo 2006/1791

SIËRRA LEONE

a. **Reden sancties:** politieke situatie (conflicten tussen regering en rebellen)

b. **Aard van de sancties:**

- Wapenembargo

m.u.v. wapens en alle soorten aanverwant materiaal

- bestemd voor de regering van Sierra Leone onder de voorwaarde van visiering of

- uitsluitend bestemd voor gebruik door militaire waarnemers van de Economische Gemeenschap van West Afrikaanse Staten of door de VN in Sierra Leone

- visumrestricties voor de rebellen

c. **Rechtsbasis:**

- GBVB/1998/409⁴³

- Sanctieregeling Siërra Leone 2000

d. **Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:**

- Belastingdienst/Douane

- DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie

- OM

- FIOC/ECD

⁴³ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2008/81

a. **Reden sancties:** politieke situatie (burgeroorlog)

b. **Aard van de sancties:**

Wapenembargo

(waaronder paramilitaire uitrusting) m.u.v.

- 1- niet-letale militaire uitrusting uitsluitend bestemd voor humanitair of beschermingsdoeleinden of voor institutionele versterking van de VN, de Afrikaanse Unie, de EU of de Gemeenschap
- 2- materieel bedoeld voor crisisbeheersingsoperaties van de VN, de Afrikaanse Unie of de EU
- 3- ontminingsuitrusting en materieel voor gebruik bij ontminning
- financieringsmiddelen, financieel bijstand of technische bijstand, in verband met de uitrusting onder 1 en 3
- tijdelijke uitvoer van beschermende kleding voor persoonlijk gebruik (incl. scherfwerende vesten en helmen) door personeel van VN, EU, de Gemeenschap of haar lidstaten, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en os-medewerkers en aanverwant personeel

Visumrestricties

Bevriezing van tegoeden

c. **Rechtsbasis:**

- GBVB/2004/31
- GBVB 2005/411⁴⁴
- Vo/2004/131⁴⁵
- Vo 1184/2005⁴⁶
- Sanctieregeling Sudan 2005

d. **Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:**

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- DPV
- OM
- FIOD/ECD

⁴⁴ Laatst gewijzigd bij GBVB 2006/386

⁴⁵ Laatst gewijzigd bij Vo 2006/1791

⁴⁶ Laatst gewijzigd bij Vo 2007/970

SOMALIË

a. **Reden sancties:** politieke situatie

Aard van de sancties

- Wapenembargo

(waaronder bewapende en niet bewapende emplacementen) m.u.v.

- niet-letale militaire uitrusting uitsluitend bestemd voor humanitair of beschermingsdoeleinden
- materieel bedoeld voor programma's op het gebied van veiligheid voor het opzetten van instellingen van de EU, de EG of de lidstaten, die in het kader van vredes- en verzoeningsproces worden uitgevoerd en waaraan vooraf door het daartoe ingestelde comité goedkeuring is verleend
- beschermende kledij (incl. scherfwerende vesten en helmen) die door personeel van VN, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en os-medewerkers en aanverwant personeel voor eigen bescherming naar Somalië exporteren
- verbod van financieel en technische bijstand i.v.m. militaire activiteiten

b. **Rechtsbasis:**

- GBVB/2009/138⁴⁷
- Vo/2003/147⁴⁸
- Sanctieregeling Somalië 2003

c. **Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:**

- Belastingdienst/Douane
- OM
- FIOD/ECD

⁴⁷ GBVB/2002/960 wordt ingetrokken bij GBVB/2009/138

⁴⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2007/631

SYRIE zie LIBANON EN SYRIE

ZIMBABWE

- a. **Reden sancties:** politieke situatie (slechte mensenrechtensituatie)
- b. **Aard van de sancties:**
 - Wapenembargo
 - (waaronder paramilitaire uitrusting) m.u.v.
 - niet-letale militaire uitrusting uitsluitend bestemd voor humanitair of beschermingsdoeleinden of voor institutionele versterking van de VN, EU, of de Gemeenschap en materieel bedoeld voor crisisbeheersingsoperaties van de VN en de EU
 - tijdelijke uitvoer van beschermende kleding voor persoonlijk gebruik (incl. scherfwerende vesten en helmen) door personeel van VN, EU, de Gemeenschap of haar lidstaten, vertegenwoordigers van de media, of medewerkers van humanitaire organisaties en os-medewerkers en aanverwant personeel
 - verbod van technische en financiële bijstand ivm militaire activiteiten
 - visumrestricties tav personen die de vrede belemmeren
 - bevrozing tegoeden van de regering van Zimbabwe en van de hoofdverdachten van mensenrechtenschendingen
- c. **Rechtsbasis:**
 - GBVB 2004/161⁴⁹
 - Vo 2004/314⁵⁰
 - Sanctieregeling Zimbabwe 2004
- d. **Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:**
 - DNB en AFM
 - Belastingdienst/Douane
 - DPV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
 - OM
 - FIOD/ECD

⁴⁹ Laatstelijk gewijzigd bij GBVB 2009/68

⁵⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Vo 2009/77

